

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

доц. Мирослав ЗАЯЧУК

12 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

(пізнавально-туристична)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 073 Менеджмент

Освітня програма: Менеджмент туристичної індустрії

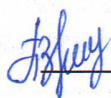
Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної практики складена відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 "Менеджмент" галузі знань 07 "Управління та адміністрування" для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми "Менеджмент туристичної індустрії", затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 7 від 29 квітня 2024 року)

Розробник: к.геогр.н., асистент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Ячнюк Марина Олександрівна

Погоджено з гарантом

ОП «Менеджмент туристичної індустрії»

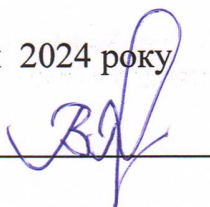

Валентина ПІДГІРНА

Затверджено на засіданні кафедри економічної географії та екологічного менеджменту

Протокол № 1 від "6" серпня 2024 року

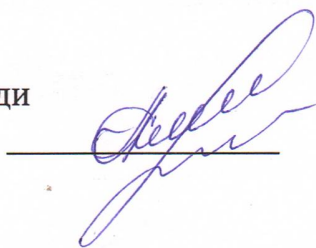
Завідувач кафедри

Валерій РУДЕНКО

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від "12" серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

1. Вступ

Процес підготовки кваліфікованих менеджерів з кожним роком істотно підвищує рівень вимог до майбутніх фахівців, змінюються зміст і структура завдань, які студент має вирішувати самостійно.

Навчальна практика для студентів спеціальності 073 "Менеджмент" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП "Менеджмент туристичної індустрії" є невіддільною складовою підготовки фахівців, основним завданням якої є закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, формування вміння приймати професійні рішення в конкретних умовах будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності сфери туризму.

Формування програми навчальної практики регламентується "Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича" (протокол №7 від 31 серпня 2020 року)

<https://drive.google.com/file/d/1EMTd09rzwmD6gmLzuThArr1uKS6U2Bj6/view>
та <http://www.chnu.cv.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>.

Основними принципами навчальної практики є: принцип зв'язку теорії з практикою, принципи наочності і доступності, принцип індивідуального підходу в умовах колективної роботи. Таким чином, зміст практики безпосередньо пов'язаний із матеріалом, що викладається на лекціях, вивчається на практичних заняттях, включається в тематику курсових та кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) рівнів вищої освіти.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Мета навчальної практики полягає у вивченні туристичних ресурсів регіону, формуванні у студентів системи знань про складові туристично-рекреаційного потенціалу, про пам'ятки природи, історії, культури, природні рекреаційні ресурси (курорти), ступінь їх освоєння і характер експлуатації, музеї, об'єкти релігійного, подієвого та ділового туризму, а також різноманітні аспекти розвитку туристичної діяльності в регіоні, що, в свою чергу, в подальшому сприятиме формуванню студентами та просуванню на національний ринок місцевого туристичного продукту.

Завдання навчальної практики:

- сформувати у здобувачів вищої освіти професійний інтерес до туристичної сфери;
- ознайомити з рекреаційно-туристичним потенціалом території маршруту;
- виявити територіальні особливості розвитку туризму та рекреації в обраному регіоні;
- вдосконалити навички екскурсійного супроводу під час туристичної подорожі;
- ознайомити із функціонуванням закладів туристичної інфраструктури, об'єктів природно-заповідного фонду регіону дослідження.

Пререквізити. Проходженню практики передують вивчення таких освітніх компонентів:

"Регіональна економіка", "Географія ПРП України" або "Географія туристичних ресурсів" або "Туристична інфраструктура Карпатського регіону", "Організація екскурсійної діяльності" або "Туристичне країнознавство" або "Музейна справа";

Результати навчання:

У результаті проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти повинні набути таких **компетентностей**, як:

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати між особистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК 16. Здатність здійснювати ефективне управління ресурсною базою галузей туристичної індустрії на засадах раціональності у їх використанні.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації

ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ПРН 18. Знати основні закони, закономірності та принципи раціонального використання туристичних ресурсів, проводити оцінку рекреаційного та туристичного потенціалу території, вміти розробляти і обґрунтувати механізми їх залучення для організації туристичної діяльності з врахуванням вимог збалансованого розвитку.

3.Опис навчальної практики

3.1. Загальна інформація

Навчальна практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти географічного факультету, які навчаються за ОПП "Менеджмент туристичної індустрії" відбувається у формі туристичних виїздів, під час яких здійснюються маршрутні спостереження за об'єктами туристично-рекреаційної галузі краю.

Варіанти туристичних маршрутів:

- Чернівці - Хотин (Хотинська фортеця) - Кам'янець-Подільський (фортеця) - печера Вертеба - Бакота - круїз по Дністру
- Чернівці - Заліщики (Дністровський каньйон) - Джуринський водоспад - Збараж (замок) - Вишнівець (палац) - Дубно (замок) - Луцьк (замок)
- Чернівці - Яремче- Буковель (туристичний комплекс) - Мукачево (замок) - Берегово (термальні джерела) - Ужгород

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	4,5	135	-	-	-	-	-	-	екзамен

3.2. Структура змісту навчальної пізнавально-туристичної практики

№ пп	ТЕМА	Вид діяльності	Тижні	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Рекреаційно-туристичний потенціал території				
1	ТЕМА 1. Природні рекреаційно-туристичні ресурси території дослідження	Ознайомлення з природними рекреаційними ресурсами території маршруту з найбільшою пізнавальною цінністю та збір інформації про них.	I	10
2	ТЕМА 2. Історико-архітектурні ресурси території	Ознайомлення з історико-архітектурними рекреаційними ресурсами території маршруту з найбільшою пізнавальною цінністю та збір інформації про них.	I	10

3	ТЕМА 3. Біосоціальні та подієві ресурси території дослідження	Підбір найцікавіших музеїв, подієвих ресурсів та пошук інформації про них. Долучення до маршруту практики.	I	5
Змістовий модуль 2. Туристична інфраструктура регіону дослідження				
4.	ТЕМА 4. Оцінка транспортної доступності та інфраструктури в регіоні дослідження	З використанням Інтернет-ресурсів обчислення протяжності маршруту практики, пошук місць зупинок та їх аналіз, оцінка якості дорожнього покриття.	II	10
5.	ТЕМА 5. Готельна складова туристичної інфраструктури	Пошук і бронювання закладів розміщення відповідно до маршруту практики	II	10
6.	ТЕМА 6. Заклади ресторанного господарства	Пошук закладів швидкого харчування та їдалень для задоволення потреб у їжі під час проходження практики.	II	10
Змістовий модуль 3. Організація екскурсійного обслуговування				
7.	ТЕМА 7. Розробка екскурсії	Підбір та оцінка обраних екскурсійних об'єктів. Прокладання маршруту по відібраних об'єктах. Красноразовий опис об'єктів	II	20
8.	ТЕМА 8. Техніка проведення екскурсії	Ознайомлення з роботою професійних екскурсоводів в автобусі. Ознайомлення з пересуванням екскурсантів на пішохідному маршруті, розташуванням групи та роботою гідів біля об'єктів.	II	20
9.	ТЕМА 9. Методика проведення екскурсії	Ознайомлення з методами показу і розповіді та особливими методичними прийомами на екскурсії.	II	20

10.	Оформлення звітності навчальної туристично-краєзнавчої практики	Оформлення щоденників практики (доповнення інформаційної частини, відбір фото та їх друк, написання висновків стосовно оглянутих туристичних та інфраструктурних об'єктів). Написання звіту з навчальної туристичної практики. Підготовка відео- чи презентації до захисту.	III	20
		Всього годин		135

3.3. Зміст індивідуальних завдань

Природні рекреаційно-туристичні ресурси регіону дослідження

До *природних рекреаційно-туристичних ресурсів* належать природні та природно-антропогенні геосистеми, природні об'єкти, явища і процеси, які володіють внутрішніми і зовнішніми властивостями й характерними рисами для організації сезонної або цілорічної рекреаційної діяльності. У межах природних рекреаційних ресурсів можна виокремити кліматичні, ландшафтні, орографічні, бальнеологічні, біотичні, грязьові, водні та інші ресурси. У свою чергу кожен із цих видів складається з окремих підвидів, наприклад бальнеологічні ресурси поділяються на мінеральні води різного хімічного складу, а отже, і різної лікувальної дії.

План опису природних рекреаційно-туристичних ресурсів:

1. Тип і назва об'єкта (наприклад, водоспад Гук, оз. Несамовите та ін.);
2. Місце розташування (область, район, місце, фрагмент карти із зазначенням місця розташування);
3. Основні характеристики обраного об'єкта (обирати тільки ту інформацію, яка є важливою з точки зору туриста);
4. Легенди та історії, пов'язані з назвою природного рекреаційно-туристичного об'єкта;
5. Наявність розроблених туристичних маршрутів (пішохідних, велосипедних, автомобільних);
6. Наявність туристичної інфраструктури поблизу обраного об'єкта (транспортне сполучення, заклади розміщення і харчування);
7. Висновок (виділити ті риси, властивості чи особливості об'єкта, які виділяють його з-поміж інших і приваблюють туристів).

Природно-заповідні території як об'єкти туристичної привабливості

До *природно-заповідного фонду* належать:

- 1) природні території та об'єкти – природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні 11 урочища;
- 2) штучно створені об'єкти – ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Для потреб рекреаційно-туристичного використання найбільше придатні *національні природні парки* (НПП), як основні природоохоронні, рекреаційні, культурно-освітні, науково-дослідні установи, які є національним надбанням, дорогоцінностями природної та історико-культурної спадщини українського народу. Вони створюються для збереження, відтворення та ефективного використання неповторних природних територій, аналоги яких втрачені або трансформовані людиною.

План опису природно-заповідних об'єктів

1. Назва об'єкту.
2. Місце знаходження об'єкту ПЗФ.
3. Площа об'єкту та історія його створення.
4. Природа об'єкту ПЗФ.
5. Транспортна доступність до об'єкту ПЗФ.
6. Туристичне використання об'єкту ПЗФ.
7. Легенди, пов'язані з об'єктом ПЗФ.

8. Сучасний стан об'єкту ПЗФ.

9. Висновок (виділити ті риси, властивості чи особливості об'єкта, які виділяють його з-поміж інших і приваблюють туристів). Рекомендації щодо підвищення атрактивності даного об'єкту і його залучення до туристичних маршрутів.

Історико-архітектурні рекреаційно-туристичні ресурси

Археологічними пам'ятками вважаються об'єкти матеріальної культури, що є носіями інформації про минуле. До їх числа відносять давні поселення, захоронення, укріплення, залишки стародавніх інженерних комунікацій, давні сакральні споруди, затонулі кораблі та інші місця зосередження речових джерел, за якими вчені вивчають історичне минуле людства. Речовими джерелами можуть бути знаряддя праці та предмети, створені за їх допомогою: будівлі, зброя, посуд, прикраси та інші результати діяльності людини

Архітектурні пам'ятки є набагато доступнішими у якості ресурсів розвитку туризму. Деякі з них приваблюють увагу лише своїм виглядом, з іншими пов'язані певні історичні події або долі видатних людей. Під дахом окремих архітектурних пам'яток зібрані музейні колекції, інші функціонують як готелі, вокзали, розважальні заклади. Спорудження тих чи інших архітектурних об'єктів завжди пов'язане з конкретними історичними подіями, духовними процесами, з практичними потребами суспільства в цілому або окремих груп людей, певних осіб.

Архітектурні пам'ятки містять цінну інформацію історико-краєзнавчого і культурного характеру, є органічною складовою джерельної бази з історії українських старовинних міст і містечок, монастирських комплексів, дворянських маєтків тощо.

Об'єктами архітектури – культурними пам'ятками вважаються окремі будівлі, архітектурні споруди, що повністю чи частково збереглися в автентичному стані і характеризуються відзнаками певної культури, епохи, певних стилів, традицій, будівельних технологій, або є творами відомих авторів. До пам'яток архітектури відносяться також пов'язані з ними твори монументального, образотворчого, декоративно-ужиткового, садово-паркового мистецтва та природні ландшафти. Окремі архітектурні пам'ятки можуть об'єднуватись в архітектурні комплекси та ансамблі, об'єкти містобудування історично сформовані центри населених місць, вулиці, квартали, площі, із збереженою планувальною і просторовою структурою та історичною забудовою, у тому числі, поєднаною із ландшафтом, залишки давнього розпланування та забудови, що є носіями певних містобудівних ідей.

План опису історико-архітектурних об'єктів

1. Назва об'єкта та його місцезнаходження (область, район, місце), фрагмент карти Google maps із зазначенням місця).

2. Цікаві історичні факти, що стосуються будівництва об'єкту, його участі у військових подіях різних часів, перебудови, добудови чи повної руйнації).

3. Легенди та життєві історії, пов'язані із обраною спорудою.

4. Популярність серед туристів (чи входить даний об'єкт до

туристичних маршрутів, якщо так, то навести приклади маршрутів, турів, екскурсій).

5. Наявність туристичної інфраструктури поблизу обраної споруди (транспортне сполучення, заклади розміщення і харчування, крамниці із сувенірами).

6. Кількість туристів, які щорічно відвідують даний об'єкт, вартість вхідних квитків та екскурсійного обслуговування.

7. Висновок (виділити ті риси, властивості чи особливості об'єкта, які виділяють його з-поміж інших і приваблюють туристів). Рекомендації щодо підвищення атрактивності даного об'єкту і його залучення до туристичних маршрутів.

Біосоціальні та подіїв рекреаційно-туристичні ресурси території

Біосоціальні рекреаційно-туристські ресурси – специфічна складова рекреаційно-туристських ресурсів, яка об'єднує культурно-історичні та інші об'єкти, пов'язані з певним життєвим циклом (епізодом) тієї чи іншої видатної особи (народження, діяльність, перебування, смерть (загибель), поховання).

Функції **подіїв** рекреаційних ресурсів є більш яскраво вираженими, оскільки у деяких випадках передбачають не лише пасивне знайомство, але й активну участь туристів у культурних, політичних, спортивних, екологічних та інших заходах. Серед них уже згадувана виховна, а також патріотична, розвиваюча, навчально-практична, організації дозвілля і т.д.

Подіївим ресурсам також характерна часова *різноманітність*: туристів можуть цікавити як історичні події, які вже мали місце і нагадують про себе через об'єкти матеріальної та нематеріальної культури, наслідки у різних сферах суспільного буття, так і ті, що в даний час відбуваються або відбудуться у майбутньому.

За своєю сутністю події, що викликають інтерес туристів, можуть бути політичними, військовими, культурними, релігійними, економічними, науковими, спортивними, екологічними, техногенними.

План опису біосоціальних і подіїв рекреаційних ресурсів

1. Назва об'єкта та його місцезорозташування (область, район, місце), фрагмент карти Google maps із зазначенням місця).

2. Подати **цікаві історичні факти**, що стосуються життя та діяльності визначних осіб чи подій, які відбувалися на даній території.

3. Популярність серед туристів (чи входить даний об'єкт до туристичних маршрутів, якщо так, то навести приклади маршрутів, турів, екскурсій).

4. Наявність туристичної інфраструктури поблизу обраної споруди (транспортне сполучення, заклади розміщення і харчування, крамниці із сувенірами).

5. Кількість туристів, які щорічно відвідують даний об'єкт, вартість вхідних квитків та екскурсійного обслуговування.

6. Висновок (виділити ті риси, властивості чи особливості об'єкта, які виділяють його з-поміж інших і приваблюють туристів). Рекомендації щодо підвищення атрактивності даного об'єкту і його залучення до туристичних маршрутів.

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час практики студенти ведуть щоденники, де містяться поточні записи. Викладач контролює щоденну роботу, стежить за її своєчасним виконанням та якістю, надає методичну допомогу впродовж часу практики.

Для оцінювання результатів навчальної практики використовуються:

- звітна документація студентів: повністю заповнений щоденник, належно оформлений звіт і підготовлені під час практики фото- і відеоматеріали;
- доповідь студента із презентацією за звітом під час захисту практики.

Без надання належним чином заповненої, оформленої і підписаної звітної документації студент до захисту практики не допускається і отримує оцінку "не зараховано". Студент, що не виконав програму практики або незадовільну оцінку при її захисті направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з навчального закладу.

Критерії оцінювання результатів навчальної пізнавально-туристичної практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання. Подається звітна документація студентів: повністю заповнений щоденник, належно оформлений звіт і підготовлені під час практики матеріали. У заповненому щоденнику практики мають бути підписані та оцінені всі розділи керівником практики від кафедри. Звіт здається керівникові практики від кафедри, який перевіряє правильність їхнього оформлення, підписує і передає на кафедру.

Звіт про практику формується відповідно до програми практики (по днях). Необхідно: 1. Розписати враження про розглянуті об'єкти гостинності, туризму і рекреації. 2. Оцінити роботу екскурсиводів, обслуговуючого персоналу готелів, хостелів, закладів харчування. 3. Проаналізувати роботу супроводжувача та водія автотранспортного засобу. Наголосити на позитивних і негативних моментах. 4. Запропонувати шляхи вдосконалення маршрутів, збереження рекреаційно-туристичних ресурсів, покращення туристичного обслуговування під час навчальної практики. 5. Підсумувати загальні враження та висловити побажання стосовно навчальної практики.

Під час захисту студент розповідає про проходження практики, формулює завдання практики і пояснює їхнє виконання; інтерпретує отримані результати, відстоює обрану ним методику виконання завдань. У захисті звіту бере участь кожен студент, де методом усного опитування визначається обсяг виконання індивідуальної роботи. Окремо оцінюється робота кожного студента за відповідями на запитання викладача стосовно порядку організації й ведення практичних робіт, за результатами його індивідуальної роботи.

За результатами захисту виставляють диференційовану оцінку, яку заносять у залікову книжку. Критерії оцінювання такі: вичерпність і правильність виконання завдань практики, якість оформлення звіту, переконливість відповідей студента під час захисту, відгук керівника практики.

Студента, який не здав звіту про практику або отримав на захисті незадовільну оцінку, направляють на практику повторно, він здійснює перездачу практики за встановленою процедурою або ж його відраховують.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов,

визначених ЧНУ. Студент, який востаннє отримав негативну оцінку по практиці, відраховується з університету. Оцінка практики студента визначається відповідно до зазначених вище критеріїв.

Звітна документація з практики зберігається на кафедрі протягом трьох календарних років.

Оцінка виставляється з урахуванням поточної роботи студента під час проходження практики на основі відгуку від керівника практики, за результатами оцінювання звітної документації, а також доповіді про звіт практики на підсумковому захисті перед керівником практики від ЗВО.

Оцінювання результатів практики студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінювання результативності проходження студентом практики здійснюється за 100-бальною системою. Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ ЗА ШКАЛОЮ ECTS ТА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ

Рейтинг ова оцінка з дисципліни	Оцінювання в системі ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	A	5 (відмінно) зараховано	Студент виконав поставлені перед ним завдання. Знання про досліджувані туристично-екскурсійні об'єкти, регіон та предмет дослідження виходять за межі підручників і навчальних посібників та носять науковий й інноваційний. Знання використовуються вільно. Розповідь логічна, послідовна; мова правильна і виразна. Виражена самостійність та творчість мислення, наведені прикладів з практики. Відсутні пропуски і наявний повний комплект документів. Подано звіт, оформлений згідно діючих норм та правил. Студент здатен попереджувати помилкові дії, вибирати чи створювати оптимальні та ефективні дії, самостійно знаходити і усувати помилки.
80-89	B	4 (добре) зараховано	Студент виконав поставлені перед ним завдання. Знання про досліджувані туристично-екскурсійні об'єкти та предмет дослідження достатньо хороші. Знання використовуються вільно. Наявні неістотні упущення у відповіді. Студент самостійно виправляє помилки й неточності з певною допомогою викладача. В достатній кількості представлені документи практики. Студент був присутній на усіх етапах практики. Самостійно використовує теорію у своїй діяльності. Здатний попереджувати помилкові дії, вибирати чи створювати оптимальні та ефективні дії, самостійно знаходити і усувати помилки.
70-79	C	4 (добре) зараховано	Студент виконав поставлені перед ним завдання. Знання про досліджувані туристично-екскурсійні об'єкти достатньо хороші. Знання використовуються вільно. Наявні неістотні упущення у відповіді. Студент самостійно виправляє помилки й неточності з певною допомогою викладача. В достатній кількості представлені документи практики. Здатний попереджувати помилкові дії, вибирати чи створювати оптимальні та ефективні дії, самостійно знаходити і усувати помилки.
60-69	D	3 (задовільно)	Студент виконав поставлені перед ним завдання. Знання

		зараховано	посередні. У відповіді наявна значна кількість помилок, при неповному висвітленні питання, нечіткому поясненні. Відповідь нелогічна, непослідовна, представлено недостатній обсяг опрацьованих фондових документів або звіт оформлено без дотримання існуючих норм та правил. Студент здатний попереджувати помилкові дії.
50-59	E	3 (задовільно) зараховано	Студент виконав поставлені перед ним завдання. Знання посередні. У відповіді наявна значна кількість помилок, при неповному висвітленні питання, нечіткому поясненні. Відповідь нелогічна, непослідовна, представлено недостатній обсяг опрацьованих фондових документів або звіт оформлено без дотримання існуючих норм та правил.
35-49	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання не зараховано	Студент погано виконав поставлені перед ним завдання, не може пояснити основних понять, категорій. Відсутнє розуміння основних понять, уникнення захисту матеріалів практики або повна невідповідність суті відповіді студента змістові поставленого запитання.
1-34	F	2 (незадовільно) 3 обов'язковим повторним курсом не зараховано	Студент не виконав поставлених перед ним завдання, знання не продемонстровані.

5. Засоби оцінювання та форми контролю

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- вміння надавати туристичну характеристику об'єктів, що входять до маршруту практики (індивідуальні завдання) під час їх огляду без залучення гідів-фахівців;
 - оцінка туристичної інфраструктури поблизу рекреаційно-туристичних об'єктів;
 - вміння користуватися туристичним спорядженням і організовувати харчування групи під час практики;
 - ситуаційні завдання та їх вирішення у групах;
 - презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Упродовж терміну практики керівник безпосередньо спрямовує і контролює роботу студента на всіх етапах, приймає звіт і щоденник практики.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Розвиток активного туризму в Україні. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/derebchynska.htm
2. Бабкін О.В. Спеціальні види туризму. URL: <http://infotour.in.ua/babkin11.htm>
3. Вимоги безпеки на гірськолижних трасах. URL: <http://donlegion.com/index.php?aid=50>
4. Закон України «Про туризм» от 15.09.1995 № 324/95-ВР/ URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_1995_09_15/Z950324.html

5. Закон України Про внесення змін до Закону України "Про туризм" та деяких інших законодавчих актів щодо основних засад розвитку туризму від 29.09.2020 №4162.
6. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навч. посібн. 2-ге вид. Київ : Альтерпрес, 2012. 444 с.
7. Дегтяр В.Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму: навч.-метод. посібн. для закладів освіти. Київ : 2002.
8. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм : навч. посібн. Київ : Альтерпрес, 2008. 280 с.
9. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посібн. Чернівці : Зелена Буковина, 2003. 112 с.
10. Пангелов Б.П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей. Київ: Академвидав, 2010. 248 с.
11. Пангелов Б.П. Теоретико-методологічні засади туристсько- краєзнавчої роботи у вищих навчальних закладах : навч.-метод. посібн. Переяслав-Хмельницький: ФОП Лукашевич О.М., 2015. 202 с.
12. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. Київ : Альтерпрес, 2003. 352 с.
13. Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство: навч. посібн. За ред. проф. Ф. Д. Заставного. Київ : Знання, 2008. 575 с.
14. Афанасьєв О. Є., Троценко О.В. Краєзнавча практика: навч. посібн.. Дніпропетровськ : Моно-Літ, 2011. 126 с.
15. Браславська, О. В. Краєзнавство і туризм: навч. посібн.- практикум. Умань : Візаві, 2014. 83 с.
16. Маланюк, Т. З. Краєзнавство і туризм : навч. посібн. Івано- Франківськ : І. О. Іванців, 2010. 199 с.
17. Маланюк, Т. З. Туристичне краєзнавство : навч.-метод. посібн. Івано-Франківськ : Фоліант, 2014. 120 с.
18. Тімець О. В. Краєзнавство. Рекреація. Туризм : навч. посібн. практикум. Умань : Візаві, 2010. 75 с.
19. Вишневська О. О., Парфіненко А. Ю., Сідоров В. І. Туристичне країнознавство : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 756 с.
20. Туристична бібліотека: все про туризм, URL: https://tourlib.net/books_ukr/pucentejlo24.htm
21. Туризм в Івано-Франківській області. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Туризм_в_Івано-Франківській_області
22. Туристичний потенціал Івано-Франківщини. URL: <https://lib.if.ua/exhib/1225357031.html>
23. Природно-заповідний фонд Івано-Франківської області в розрізі територіальних громад. URL: <https://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-9.html>
24. Об'єкти природно-заповідного фонду Закарпатської області. URL: https://ecozakarp.at.gov.ua/?page_id=13
25. Мережа територій природно-заповідного фонду Львівської області. URL: <https://deplv.gov.ua/merezha-terytorij-ta-obyektiv-pryrodo-zapovidnogo-fondu/>
26. Природно-заповідний фонд України. URL: <https://pzf.land.kiev.ua>

- 27.Куди поїхати по Тернопільській області? Топ-100 місць Тернопільщини з неймовірними краєвидами, куди можна поїхати на вихідні. URL:
<https://sunkissed.com.ua/shho-podivitisya-v-ternopilskij-oblasti/>;
<https://sunkissed.com.ua/turisticheskie-marshruty/>
- 28.Хмельницька область: куди поїхати на вихідні? URL:
<https://sunkissed.com.ua/khmelnitska-oblast/>;
<https://sunkissed.com.ua/turisticheskie-marshruty/>
- 29.Львівська область: куди поїхати на вихідні? URL:
<https://sunkissed.com.ua/lvivska-oblast/>;
<https://sunkissed.com.ua/turisticheskie-marshruty/>
- 30.Чернівецька область. URL: <https://funtime.kiev.ua/collections/where-to-go/chernovickaya-oblast>

Форма титульного аркуша звіту студента

**Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича**

Кафедра _____
(назва кафедри)

ЗВІТ

з _____ практики
(вид практики)

на _____
(назва бази практики)

Студента (ки) групи _____
(номер групи)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Початок практики «___» _____ 20__ р.

Закінчення практики «___» _____ 20__ р.

Керівники практики:

Від бази практики _____
(підпис) (посада, ім'я, прізвище)

Від кафедри _____
(підпис) (посада, ім'я, прізвище)

Звіт захищено з оцінкою _____

«___» _____ 20__ р.

м. Чернівці 20__ р